

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/154/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8105211083
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8105211083.17

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michal Boroňa a členov senátu JUDr. Peter Straku a JUDr. Viery Kandrikovej v právnej veci žalobcov: 1. L. T., B.. XX.XX.XXXX, X. P. T., G. H. X, 2. T. T., G.. T., B.. XX.XX.XXXX, X. Č., W. XX, 3. T. T., B.. XX.XX.XXXX, X. X. XXX, XXX XX W. X - G., Č.Á. G., 4. I. Ď., G.. T., B.. XX.XX.XXXX, X. P. O., X. X, 5. H. T., B.. XX.XX.XXXX, X. K.J. XX, XXX XX Č. O., Č. G., 6. Y. G., B.. XX.XX.XXXX, X. P. Č., W. XX, 7. Y. G., B.. XX.XX.XXXX, X. P. Č., W. XX, žalobcovia v 1. až 7. rade právne zast. JUDr. Ladislavom Lukáčom, advokátom so sídlom v Prešove, ul. Hlavná 19, proti žalovaným: 1. Eggproduct, a.s. so sídlom v Prešove, Petrovanská 34, IČO: 36 486 001, právne zast. JUDr. Ladislavom Scholczom, advokátom so sídlom v Košiciach, Krmanova 16, 2. W. T.W., B.. X.X.XXXX, X. Š. XXX/XX, XXX XX W., právne zast. JUDr. Janou Ondrušovou, advokátkou so sídlom Krpeľany, Príjazdna cesta 335, 038 54, 3. Sweety, s.r.o. so sídlom v Prešove, Hlavná 57, IČO: 36 447 684, právne zast. JUDr. Ladislavom Scholczom, advokátom so sídlom v Košiciach, Krmanova 16, 4. FROST a.s. Prešov, so sídlom v Prešove, Hlavná 57, IČO: 36 472 476, právne zast. JUDr. Ladislavom Scholczom, advokátom so sídlom v Košiciach, Krmanova 16, 5. WERA, s.r.o. Prešov, so sídlom v Prešove, ul. 17. Novembra 160, IČO: 36 450 481, právne zast. JUDr. Ladislavom Scholczom, advokátom so sídlom v Košiciach, Krmanova 16, v konaní o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 28C/241/2005 - 1781 zo dňa 28.6.2017 a vo veci neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 28C/241/2005-591 zo dňa 6.8.2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/227/2012-694 zo dňa 19.11.2012 takto

rozhodol:

I. Pokračuje sa v konaní s právnou nástupkyňou žalovaného v rade 2/ W. T., nar. X.X.XXXX, bytom P. XXX/XX, XXX XX W..

II. Odmieťa sa odvolanie žalovaného v rade 5/.

III. Zastavuje sa konanie voči žalovanému v rade 2/ v časti o určenie vlastníckeho práva k novovytvoreným pozemkom parc. č. KN-C XXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 256 m², KN-C XXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1442 m², KN-C XXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1753 m², nachádzajúcich sa v kat. území V., vytvorených geometrickým plánom č. XX/XXXX z 28.05.2012, overený Správou katastra Prešov dňa 11.06.2012, pod č. G1 - XXX/XXXX, ktorý vyhotovil N.. W. L..

IV. V prevyšujúcej časti sa rozsudok mení tak, že žaloba sa zamieťa.

V. Zrušuje sa neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Prešov č.k. 28C/241/2005-591 zo dňa 6. 8. 2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 20Co/227/2012 - 694 zo dňa 19.11.2012.

VI. Stranám sporu sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

o d ō v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol takto:

„určuje, že žalobcovia v 1. až 5. rade sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností a právna predchodkyňa žalobcov v 6. a 7. rade, H. G., zomrelá dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom W. 31, XXX 42 K., bola ku dňu smrti podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností a to novovytvorených parciel:

KN-C XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 37 m²

KN-C XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 26 m²

KN-C XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 28 m²

KN-C XXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 17 m²

KN-C XXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1632 m²

KN-C XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 170 m²

KN-C XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 15 m²

KN-C XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 19 m²

KN-C XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 8 m²

KN-C XXX/X6 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 681 m²

KN-C XXX/XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 751 m²

KN-C XXX/XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 276 m²

nachádzajúcich sa v kat. území V., vytvorených geometrickým plánom č. XX/XXXX z 22.05.2012, overený Správou katastra Prešov dňa 11.06.2012, pod č. G1 - XXX/XXXX, ktorý vyhotovil N.. W. L. a novovytvorených parciel:

KN-C XXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 256 m²

KN-C XXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 33 m²

KN-C XXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1442 m²

KN-C XXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1753 m²

KN-C XXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 689 m²

KN-C XXX/XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 93 m²

KN-C XXX/XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 76 m²

KN-C XXX/XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 304 m²

KN-C XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 854 m²

KN-C XXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 255 m²

nachádzajúcich sa v kat. území V., vytvorených geometrickým plánom č. XX/XXXX z 28.05.2012, overený Správou katastra Prešov dňa 11.06.2012, pod č. G1 - XXX/XXXX, ktorý vyhotovil N.. W. L., a to:

- žalobca v 1. rade vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 2/8,

- žalobkyňa v 2. rade vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/16 a 1/32,

- žalobca v 3. rade vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/16 a 1/64,

- žalobkyňa v 4. rade vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/32,

- žalobca v 5. rade vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/64,

- právna predchodkyňa žalobcov v 6. a 7. rade H. G., zomrelá dňa XX.XX.XXXX, posledne bytom W. 31, XXX 42 K., vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/32,

žalobcovia v 1. až 7. rade majú nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % voči žalovaným v 1. až 5. rade.“

Súd prvej inštancie okrem iného odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že právni predchodcovia žalobcov nadobudli na základe výmeru o vlastníctve pôdy parcely, ktoré sú predmetom tohto konania.

Žalobcovia predložili výmer právnych predchodcov, na základe ktorých im mali prejsť do vlastníctva nehnuteľnosti v kat. úz. V. o celkovej výmere 4.6719 ha. Žalovaní argumentovali, že výmer zo dňa 7.4.1948 vydaný Povereníctvom poľnohospodárstva a pozemkovej reformy podľa nariadenia č. 104/1946 nie je spôsobilým titulom nadobudnutia vlastníckeho práva. Súd však poukazuje na ustálenú judikatúru a na rozhodnutia NS SR (3Cdo/45/2012 a 4Cdo/123/2003). S poukazom na tieto rozhodnutia možno dospieť k záveru, že predmetný výmer je prídelovým rozhodnutím, ktorý má charakter verejnej listiny, čoho dôsledkom bolo nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v ňom uvedeným a to napriek tomu, že neobsahoval určenie prídelovej ceny.

V tomto závere súd poukázal na rozhodnutia NS SR vo vzťahu k otázke správnosti výmeru a jeho súladu s platnými predpismi. Takýto správny akt treba považovať za právny a bezchybný, ktorý nie je možné v súčasnosti preskúmať a z ktorého musí súd v zmysle procesných ustanovení vychádzať. Ani v prípade, ak by rozhodnutie vydané na to oprávneným orgánom vykazovalo vady, nemožno takéto rozhodnutie označiť za nulitný akt. Za nulitný akt totiž možno považovať len taký akt, ktorý bol vydaný nepríslušným orgánom štátnej správy, teda nad rámec právomoci toho-ktorého orgánu. Pokiaľ bolo rozhodnutie vydané v rámci právomoci príslušného orgánu, jeho zákonnosť je možné preskúmať len procesným postupom v rámci správneho súdnictva, teda nepodlieha preskúmaniu všeobecným súdom. Súčasne vo svojom odôvodnení poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 4Cdo123/2003, v ktorom bol vyslovený názor, že výmery a pridelové listiny ako verejné listiny boli aj sú v súčasnosti dokladmi o vlastníctve prídelcu k prideleným nehnuteľnostiam a sú vkladu schopnými listinami s tým, že mimo rámec správneho súdnictva všeobecný súd nie je oprávnený skúmať vecnú správnosť správneho aktu a môže ho preskúmať len so zreteľom na to, či ide o akt nulitný, teda vydaný tzv. absolútne vecne nepríslušným správnym orgánom.

Súd kvôli námietkam žalovaného overil fotokópie výmeru založeného do spisu nahliadnutím do originálu na pojednávaní zo strany žalobcov, ktorá bola zhodná s predloženým originálom.

Výmer o vlastníctve pôdy zo dňa 7.4.1948 spíňal tak po formálnej ako aj obsahovej stránke všetky zákonné podmienky a náležitosti a bol vydaný orgánom k tomu kompetentným. Je v ňom uvedené kto ho vydal, označenie právneho predpisu, podľa ktorého sa vydáva, akej veci sa týka, je datované a opatrené odtlačkom okrúhlej pečiatky a podpisom poverenika, obsahuje mená a priezviská bývalých vlastníkov ako aj označenie osôb, v prospech ktorých sa vydáva a presné označenie nehnuteľností, ktorých sa týka a ďalšie podmienky, za ktorých sa uskutočňuje k tam uvedeným nehnuteľnostiam. Keďže k nadobudnutiu vlastníctva prídelom zásadne nebolo treba intabulácie, nedostatok zápisu nemá vplyv na vlastníctvo k prídelu. Z hľadiska vlastníctva nebola preto ani v danom prípade rozhodujúca skutočnosť, že v pozemkovej knihe nie je urobený zápis o prídelovom konaní (4Cdo48/2008).

Na druhej strane žalovaní svoje vlastnícke právo odvodzujú od zápisu vo vložke č. 1 k. ú. V. pod bodom 39/ad, na základe ktorého bola poznamenaná konfiškácia majetku pre Československý štát - Povereníctvo poľnohospodárskeho a lesného hospodárstva v operatívnej správe OP SH Rady ONV v Prešove v celosti, ktorým sa zároveň vymazáva poznámka o konfiškácii pod B17. V tejto súvislosti súd poukázal na skutočnosť, že z kompletnej dokumentácie predloženej Správou katastra Prešov nevyplýva, na základe akého návrhu a akej právnej skutočnosti bol vykonaný tento zápis, pričom v konaní nebolo preukázané, na základe akého právneho titulu mal Československý štát nadobudnúť vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam, resp. na základe akej skutočnosti mala byť poznamenaná konfiškácia majetku v prospech Československého štátu.

Súd musí konštatovať, že s poukazom na tieto ustanovenia právni predchodcovia zároveň splnili podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním, keďže predmetná parcela bola spôsobilým predmetom vydržania a tvrdenie žalovaných, že orná pôda nemohla byť predmetom vydržania, je podľa názoru súdu irelevantné, keďže títo do držby vstúpili za účinnosti všeobecného Občianskeho zákonníka. Právni predchodcovia žalobcov splnili aj podmienky prípadného nadobudnutia vlastníckeho práva titulom vydržania k 1.1.1961 uplynutím 10-ročnej vydržacej lehoty, ktorá uplynula najneskôr do 31.12.1960, ak začala plynúť pred účinnosťou predmetného zákona, to znamená počnúc 7.4.1948.

Súd sa zaoberal aj ochranou vlastníckeho práva žalovaných a to s poukazom aj na rozhodnutie Ústavného súdu v pripojenom spise 29C/115/2012, ktorý bol aj doložený do tohto spisu. Predpokladom poskytnutia takejto ochrany je v prvom rade existencia, povaha nadobúdacieho titulu vlastníckeho práva. V skutkovom opise tohto rozsudku boli spomínané rozhodnutia, ktorým sa zapisovalo vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam a to od roku 1960. Na základe týchto predložených listinných dôkazov mal súd za to, že prvým právnym titulom, od ktorého by bolo možné skúmať oprávnenosť a dobromyseľnosť držby predmetnej nehnuteľnosti zo strany právnych predchodcov žalovaných je zmluva o prevode privatizovaného majetku v podniku Hydina Prešov, š. p., ktorej právne účinky vkladu nastali dňa 15.5.1995. Pred uvedeným dátumom súd nemohol hodnotiť držbu právnych predchodcov ako oprávnenú a dobromyseľnú. Aj keď v zásade platí, že nikto nemôže previesť viac práv, než má sám, nemožno vylúčiť situáciu, keď proti princípu ochrany práva pôvodného vlastníka bude pôsobiť princíp ochrany dobrej viery nového nadobúdateľa. Dobrá viera však musí byť pri tom hodnotená veľmi prísne, pričom poskytnutie ochrany dobromyseľnému nadobúdateľovi sa s prihliadnutím na individuálne okolnosti posudzovanej veci musí javiť ako spravodlivé.

O dobrú vieru ide vtedy, ak nadobúdateľ nehnuteľnosti ani pri vynaložení potrebnej opatrnosti, ktorú možno od neho s ohľadom na okolnosti a povahu prípadu požadovať nemal, prípadne nemohol mať dôvodné pochybnosti o tom, že v skutočnosti subjektu, ktorý ako nositeľ určitého práva zapísaný v

katastri nehnuteľnosti takéto právo nesvedčí. Len samotná skutočnosť, že štát bol zapísaný ako vlastník nehnuteľností sama o sebe nemohla založiť dobrú vieru právnych predchodcov žalovaných, že štátu svedčí aj platný právny titul, na základe ktorého je jeho vlastnícke právo v evidencii nehnuteľnosti zapísané. Pod bežnú opatrnosť, ktorú bolo možné od nich požadovať je nutné zahrnúť požiadavku aktívneho zistenia konkrétnych skutočností vedúcich k presvedčeniu, že štát v čase dražby disponoval platným nadobúdacím vlastníckym titulom (rozhod. NS SR 6Cdo71/2011).

V danom prípade tak ako to vyplýva z výsledkov vykonaného dokazovania štát nadobudol vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti na základe ničotného právneho aktu, ktorý nie je platným nadobúdacím titulom. Pokiaľ ide o hodnotenie držby štátu ako neoprávnenej, je treba však vychádzať aj z toho, že štát mohol a mal mať v evidencii nehnuteľnosti taký poriadok, aby zistil, či je vlastníkom pozemku, ktorý prideliuje a pokiaľ prideliť jeden pozemok najprv fyzickej osobe a potom prostredníctvom národného podniku, neskôr štátneho podniku vlastne sebe, nemohol byť, pokiaľ nie sú preukázané výnimočné okolnosti so zreteľom ku všetkým okolnostiam v dobrej viere, že je jej vlastníkom a teda oprávneným držiteľom pozemku (rozs. NS ČR 22Cdo1442/2004 zo dňa 22.7.2004).

S poukazom na skutočnosť, že žaloba v predmetnej veci bola súdu doručená dňa 13.5.2005 a na základe zmluvy o prevode privatizovaného podniku Hydina Prešov, š. p. právne účinky nastali dňa 15.5.1995, bola žaloba podaná pred uplynutím 10-ročnej vydržacej lehoty v prospech právneho predchodcu žalovaných v zmysle ust. § 134 Občianskeho zákonníka a preto nemohlo z jeho strany dôjsť k nadobudnutiu vlastníckeho práva.

Na základe rozsiahle vykonaného dokazovania s poukazom na prebiehajúce konania v obdobných veciach a rozhodnutie Ústavného súdu v konaní 29C/115/2012 a 14C/9/2013 súd návrhu navrhovateľov v celom rozsahu vyhovel titulom práva ich právnych predchodcov, ktorí vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam nadobudli na základe výmeru zo dňa 07.04.1948.

Čo sa týka veľkosti podielu, súd v tejto súvislosti bol viazaný návrhom samotných žalobcov. Návrhy žalobcov sa však opierajú jednak o ich dedičské podiely a o predložené geometrické plány, v ktorých je určená veľkosť jednotlivých podielov. Súd teda vychádzal z predložených listinných dôkazov a z návrhu žalobcov a poukazujúc na predložené geometrické plány a priložené dedičské spisy je teda zrejmé, aké podiely jednotliví žalobcovia majú mať.

Súd vypočul žalobcov, ktorí si uplatnili svoje právo a na pojednávanie sa dostavili, a teda žalobcov v 1. a 2. rade a oboznámil čestné prehlásenie ostatných žalobcov. S poukazom na ustanovenia Civilného sporového poriadku má súd za to, že splnil pokyn krajského súdu a čestné prehlásenia podľa Civilného sporového poriadku postačujú pri ostatných žalobcoch. Z výpovede žalobcov vyplýva, prečo vzali žalobu voči pôvodnému žalovanému v 4. rade v celom rozsahu späť. Je zrejmé, že medzi žalobcami a pôvodným žalovaným v 4. rade prebehla mimosúdna dohoda a žalobcovia boli finančne vyplatení. V tejto súvislosti súd chce poukázať na to, že nie je v jeho kompetencii zasahovať do mimosúdnych dohôd medzi akýmikoľvek účastníkmi a pokiaľ tak žalobcovia urobili voči žalovanému v 4. rade, bolo to ich výsostné, ústavné právo, koho, prečo a z akých dôvodov budú žalovať. Podľa názoru okresného súdu nie je v moci okresného súdu určovať okruh pasívne legitimovaných účastníkov konania, alebo skúmať dôvody, pohnútky, alebo finančné zvýhodnenia, ktoré viedli žalobcov k späťvzatiu voči žalovanému v 4. rade. Na dôvažok súd chce poukázať na tú skutočnosť, že to, že žalobcovia zobrali žalobu vo vzťahu k žalovanému v 4. rade a k parcele KN-C XXX/XXX späť, nemôže znamenať, že by zmenili postoj voči ostatným žalovaným a voči iným parcelám. Najmä ak žalobcovia boli vypočutí, resp. v čestnom prehlásení uviedli, aké pohnútky ich viedli k späťvzatiu žaloby voči pôvodnému žalovanému v 4. rade, a že v ostatnom trvajú na žalobe ako aj na svojej právnej argumentácii.

Záverom súd prvej inštancie uviedol, že vykonal rozsiahle dokazovanie a opätovne poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR v konaní 29C/115/2012 a 14C/9/2013. Súd žalobe žalobcov vyhovel titulom práva ich právnych predchodcov, ktorí vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam nadobudli na základe výmeru zo dňa 7.4.1948.

2. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný v 2. rade, ktorý navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok zmenil a žalobu žalobcov v celom rozsahu zamietol a zaviazal žalobcov k povinnosti nahradiť spoločne a nerozdelene trovy žalovanému v 2. rade vo výške 100 %, resp., aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a nové rozhodnutie.

Žalovaný v 2. rade dňa XX.X.XXXX zomrel a časť predmetu sporu podľa uznesenia Okresného súdu Martin sp. zn. 17D/101/2019-13 zo dňa 18.4.2019 s právoplatnosťou dňa 18.4.2019 nadobudla manželka pani W. T., rod. T., nar. X.X.XXXX.

3. Podľa § 63 ods. 1, 2, 3 CSP, ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať. V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve. Ak to povaha sporu pripúšťa, môže sa v konaní pokračovať aj pred skončením konania o dedičstve.

Podľa § 64 CSP, ak strana zanikne počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom. Ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví.

4. So zreteľom na tú skutočnosť, že pôvodný právny predchodca žalovanej v 2. rade v priebehu konania zomrel, odvolací súd rozhodol, že v konaní pokračuje s jeho právnym nástupcom, a to žalovanou v 2. rade.

5. odvolací súd vo vzťahu k výroku o odmietnutí odvolania žalovaného v 5. rade poukazuje na to, že po uznesení Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.9.2016 sp.zn. 20Co/224/2014-1717, ktorým okrem iného bolo odvolanie žalovaného v 6. rade (WERA s.r.o.) odmietnuté z dôvodu oneskoreného podania odvolania (§ 386 písm. a) CSP) už stranou sporu pred súdom prvej inštancie byť nemal, napriek tomu súd s touto obchodnou spoločnosťou konal.

Podľa § 386 písm. b) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

Za stavu, ak odvolanie podala osoba, ktorá už nemala byť stranou sporu, a teda nie je oprávnenou osobou na podanie odvolania proti napadnutému rozsudku, potom bolo dôvodné jej odvolanie odmietnuť.

6. V priebehu odvolacieho konania žalobcovia zobrali žalobu vo vzťahu k žalovanej v 2. rade, vo vzťahu k parcelám: KN-C XXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 256 m², KN-C XXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1442 m² a KN-C XXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1753 m² späť a zároveň žiadali, aby súd konanie v tejto časti zastavil a žiadnemu účastníkovi nepriznal v tejto časti náhradu trov konania.

7. Podľa § 370 ods. 1, 2, 3 CSP, ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť šťastí, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

8. Žalovaná v 2. rade W. T. vyjadrila súhlas so späťvzatím žaloby zo strany žalobcov (č.l. 2030 spisu).

9. So zreteľom na uvedené potom odvolací súd zastavil konanie voči žalovanému v 2. rade v uvedenom rozsahu.

10. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalovaní v 1., 3., 4. a 5. rade, ktorí navrhli odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol a priznal žalovaným v 1., 3., 4. a 5. rade právo na náhradu trov konania proti žalobcom v plnom rozsahu. V odvolaní okrem iného namietal, že žalobcovia neboli vypočutí súdom prvej inštancie. Ďalšou vadou, ktorá postihuje konanie pred súdom prvej inštancie je podľa názoru odvolateľov absencia názoru súdu prvej inštancie na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 549/2015, ktorým došlo k prelomeniu zásady nemo plus iuris ad alium transfere potest quam ipse habet a z vykonaného dokazovania plynie, že kým vlastnícke právo k sporným pozemkom nadobudli žalovaní, prešlo toto na viacero subjektov a jedným z nich bol štát; v prípade, ak dochádza k prevodu vlastníckeho práva zo štátu na tretie osoby je nutné uvažovať o zásade legitímneho očakávania týchto tretích osôb s udržaním stability právnych vzťahov a mala by im byť poskytnutá ochrana proti akejkoľvek zmene tohto stavu, ktorú nemohli očakávať. V tejto súvislosti poukázali na to, že nedbalosť a pasivita žalobcov, resp. ich právnych predchodcov vo vzťahu k sporným pozemkom je z okolností veci zrejme. V ďalšom odvolatelia namietali, že súd prvej inštancie sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia veci, keď uzavrel, že na strane žalovaných nedošlo k vydržaniu sporných pozemkov, keď ustálil, že žaloba vo veci bola súdu doručená 13.5.2005 a účinky privatizačnej

zmluvy, o ktorej mal súd za to, že je prvým právnym titulom, od ktorého možno skúmať oprávnenosť a dobromyseľnosť držby sporných pozemkov nastali ku dňu 15.5.1995, bola žaloba podaná včas, a teda k vydržaniu sporných pozemkov žalovanými nedošlo. S uvedeným sa odvolatelia nestotožňujú, majú za to, že sporné pozemky vydržali a k vydržaniu sporných pozemkov žalovanými tak došlo 15.5.2005. Ďalej poukázali na to, že na strane žalovaných, resp. ich právnych predchodcov, neexistovali dôvodné pochybnosti o vlastníctve štátu k sporným pozemkom. Zo strany žalobcov sa podľa názoru odvolateľov jedná o zneužitie procesného prostriedku, pretože vedie práve k nastaveniu neistoty v neexistujúcich a nepochybne zo strany žalovaných vykonávaných vlastníckych vzťahov. Žaloba v tejto veci narúša právnú istotu existujúcu už cca 50 rokov, pričom určovacia žaloba má navrátiť právnú istotu tam, kde nie je, resp. zabrániť porušeniu právnej istoty v právnych vzťahoch, pričom v tomto prípade podanie tejto žaloby vedie práve k jej narušeniu.

11. Žalovaní v 1., 3., 4. a 5. rade v priebehu odvolacieho konania predložili nález Ústavného súdu SR I. ÚS 460/2017-73 zo dňa 20.12.2017.

12. Odvolací súd výzvou zo dňa 3.4.2019 vyzval žalobcov v 1. až 7. rade a žalovaných v 1., 3., 4. a 5. rade s poukazom na ust. § 382 CSP na prípadné vyjadrenie k možnému inému právnemu posúdeniu veci s ohľadom na právne závery vyslovené v náleze Ústavného súdu SR I. ÚS 460/2017-73 zo dňa 20.12.2017 o otázke použitia určovacej žaloby v konkurencii s reštitučnými predpismi.

13. Žalovaní v 1., 3., 4. a 5. rade sa vyjadrili k možnému odlišnému právnemu posúdeniu veci a poukázali na to, že nález Ústavného súdu bol vydaný v skutkovo obdobnej a právnej zhodnej veci, pričom poukázali na princíp právnej istoty a zo skutkových okolností tejto veci je zrejmé, že citované právne závery Ústavného súdu je nesporne možné aplikovať aj v tomto prípade a vec správne posúdiť rovnako ako Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. I. ÚS 460/2017. Navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil, a to tak, že žalobu zamietne a prizná žalovaným nárok na náhradu trov konania proti žalobcom v plnom rozsahu.

14. K prípadnému možnému odlišnému právnemu posúdeniu veci sa vyjadrili žalobcovia, ktorí poukázali na to, že ako vlastníci pozemkov, na ktorých sa nachádzal a nachádza areál právneho predchodcu žalovaných, bývalého Hydínarskeho štátneho majetku, uplatnili nárok na vydanie nehnuteľnosti, pozemkový úrad Masarykova 10, Prešov, vlastníkov pozemkov odkázal na správu katastra, ktorá je kompetentná na jej vyriešenie, resp. ak bola žiadosť zaslaná právnemu predchodcovi žalovaných HŠM-kombinát Prešov, štátny podnik, žiadateľom odpovedal, že ich nároku nemôže vyhovieť. V ostatnom poukázali na nález Ústavného súdu II. ÚS 249/2011 a nesúhlasili s názorom Ústavného súdu s tým, že na nadobudnutie vlastníckeho práva v prospech právnych predchodcov žalobcov nebola potrebná intabulácia. Namietali dobrú vieru Hydina Prešov, a.s., do ktorej SPF vložil majetok bývalého štátneho podniku HŠM-kombinát Prešov š.p., pretože N. T. K. bol podpredsedom predstavenstva Hydiny Prešov a zároveň aj riaditeľom HŠM-kombinát Prešov, š.p. Uvedená osoba mala podľa názoru žalobcov vedomosť o uplatnených nárokoch pôvodných vlastníkov pozemkov na ich vydanie a pri zachovaní obvyklej opatrnosti nemohla byť dobrá viera objektívna, a teda ani chránená. V ostatnom poukázali na to, že žalovaní nemohli predmetné nehnuteľnosti vydržať, pretože podľa ich názoru k prerušeniu vydržacej lehoty došlo podaním žaloby na súd dňa 13.5.2005 a žalovaní, resp. ich právní predchodcovia, neboli počas celej vydržacej doby, t.j. od vstupu do držby dňa 15.5.1995 dobromyseľní, a to z dôvodu konania vedeného na Okresnom súde Prešov sp. zn. 9C/163/98 a konania vedeného na Okresnom súde Prešov sp. zn. 16C/89/96. Rozhodnutie o privatizácii podniku Hydina Prešov, š.p. a následný prevod vlastníckeho práva k pozemkom bol z dôvodu uplatnených reštitučných nárokov zo zákona neplatný. V ostatnom poukázali na rozsiahlu judikatúru Ústavného súdu a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky s tým, že z vyššie uvedených rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že ak došlo k zabratiu majetku štátom bez právneho dôvodu, osoba nestratila svoj vlastnícky vzťah k tomuto majetku a nič nebráni tomu, aby sa svojho nároku, resp. finančnej náhrady, domáhala žalobou opierajúcou sa o všeobecné predpisy občianskeho práva (podľa nástrojov ochrany vlastníckeho práva - žalôb určovacích, vindikačných (na vydanie veci), negatívnych a pod. S poukazom na uvedené možno teda uzavrieť, že ak by odvolací súd žalobu žalobcu zamietol, došlo by z jeho strany k porušeniu princípu právnej istoty a legitímneho očakávania, keďže jeho postup by bol rozporný s právnym názorom najvyšších súdnych autorít vyjadreným v rozhodnutiach Ústavného súdu Slovenskej republiky v bode 59 predmetného vyjadrenia a pod bodmi 12-20, čím by došlo k porušeniu princípu viazanosti súdu právnym názorom Ústavného súdu ako zákaz svojvôle a princípu právnej istoty súdneho rozhodovania. V závere poukázali

na to, že možno konštatovať, keďže aj v posudzovanej právnej veci došlo k porušeniu blokačného ustanovenia zakotveného v ust. § 5 ods. 3 zákona č. 229/1991 Zb., že všetky prevody, ktoré vykonala povinná osoba sú taktiež zo zákona neplatné.

15. K vyjadreniu žalobcov k možnému odlišnému právnemu posúdeniu veci sa vyjadrili žalovaní v 1., 3., 4. a 5. rade, keď poukázali na to, že ak má sa táto vec správne a spravodlivo rozhodnúť, musí sa právne posúdiť v súlade s nálezom Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 460/2017, pričom považujú tvrdenia žalobcov za nedôvodné, a to aj s ohľadom na existenciu nálezu, ktorý bol vydaný v skutkovo obdobnej a právne zhodnej veci. Žalovaní poukázali na to, že žalobcovia v konaní nijako nepreukázali, že z ich strany, resp. zo strany ich právnych predchodcov, došlo k uplatneniu reštitučných nárokov k spornému pozemku (zrejme aj z toho dôvodu použili žalobcovia vo vzťahu reštitučných nárokov vo vzťahu k spornému pozemku pojem vlastníci, a nie pojmy ako žalobcovia, resp. právni predchodcovia). Dobrá viera nadobúdateľov (žalovaných, ako aj ich právnych predchodcov) nebola v konaní nijako spochybnená. Zdôraznili, že Ústavný súd poukázal na to, že je potrebné chrániť aj dôveru žalovaných v správnosť súdno-správnych rozhodnutí (menovite tzv. 2. konfiškácia privatizačné rozhodnutie), na základe ktorých im vzniklo vlastnícke právo k spornému pozemku. Poukázali na zjavnú absenciu legitímneho očakávania na strane žalobcov, čo má za následok to, že nemohla byť naplnená preventívna funkcia určovacej žaloby, a tým pádom ani daný naliehavý právny záujem na jej podaní, čím sa zaoberal Ústavný súd v náleze. Vo vzťahu k nemožnosti vydržania sporných pozemkov zo strany žalovaných poukázali na to, že Ústavný súd v náleze vyjadril názor, v zmysle ktorého sa žalovaní stali vlastníkmi sporného pozemku na základe privatizačných rozhodnutí, nie je toto tvrdenie žalobcu podstatné. Aj napriek tomu poukázali na to, že k prerušeniu vydržacej lehoty malo dôjsť podaním žaloby vo veci na súd dňa 13.5.2005, podaním určovacej žaloby vo veci nedochádza k prerušeniu vydržacej doby, pretože k tomu dochádza až vtedy, keď sa žaloba dostane do dispozičnej sféry držiteľa, v tomto prípade k tomu došlo až v mesiaci júl 2005, kedy už k vydržaniu došlo. Vo vzťahu ku konaniam 9C/163/98 a 16C/89/96 žalovaní uviedli, že tieto konania neprejednávali vlastnícke právo k spornej parcele, o ktorú sa jedná v tomto konaní. K neplatnosti rozhodnutia o privatizácii podniku z dôvodu uplatnených reštitučných nárokov žalovaní uviedli, že žalobcovia, resp. ich právni predchodcovia si vo vzťahu ku spornej parcele reštitučné nároky neuplatnili. Dodali, že Ústavný súd sa v náleze nezaoberal otázkou súbehu reštitučných predpisov a určovacej žaloby, ale zaoberal sa posúdením ochrany dobrej viery nadobúdateľa v neprospech zásady „nemo plus iuris“, ako aj existenciu legitímneho očakávania pôvodných vlastníkov.

16. Vo vzťahu k porušeniu princípu právnej istoty a legitímneho očakávania poukázali na to, že práve naopak, ak by vec nebola posúdená s ohľadom na právne závery uvedené v náleze, došlo by k porušeniu princípu právnej istoty ako aj k porušeniu práva na spravodlivý proces vo vzťahu ku žalovaným.

17. Krajský súd v Prešove preskúmal vec bez nariadenia pojednávania (§ 379 a nasl. CSP) a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na potvrdenie napadnutého rozsudku (§ 387 CSP), ani na jeho zrušenie (§ 389 CSP).

18. Doktrína legitímneho očakávania je doktrínou verejného práva, ktorá spočíva v tom, že súkromná osoba ako účastník právneho vzťahu má voči orgánu verejnej moci isté odôvodnené očakávania. Tieto odôvodnené očakávania sa vzťahujú na postup orgánu verejnej moci, prípadne rozhodnutie toho orgánu. Postup orgánu verejnej moci totiž musí byť predvídateľný (vzhľadom na právnu úpravu) a orgán nemôže v skutkovo podobných prípadoch rozhodovať rozdielne (IV ÚS 15/2014-77 cit. „Ústavný súd pritom zdôrazňuje, že z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyplýva, že rozdielna judikatúra v skutkovo rovnakých, prípadne podobných veciach, je prirodzenou súčasťou vnútroštátneho súdneho systému (v zásade každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva). Z hľadiska princípu právnej istoty je ale dôležité, aby najvyššia súdna inštancia pôsobila ako regulátor konfliktov judikatúry a aby uplatňovala mechanizmus, ktorý zjednotí rozdielne právne názory súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach. Pre posúdenie, či rozdielnou judikatúrou najvyššej súdnej inštancie došlo k porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru, je preto rozhodujúce, či vnútroštátne právo obsahuje mechanizmus zaisťujúci koherentnosť judikatúry a či príslušný orgán tento mechanizmus fakticky a riadne využíva (pozri rozhodnutie ESLP Beian v. Rumunsko (č. 1) zo 6.12.2007).

19. V tejto súvislosti je dôležitým nález Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 460/2017-73 zo dňa 20.12.2017, ktorým bolo konštatované porušenie základných práv žalovaných v 1., 3. a 4. rade

garantovaných článkom 20 ods. 1 a článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, článkom 36 ods. 1 Listín základných práv a slobôd a práva garantované článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a článok 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/163/2014 zo dňa 26.2.2015 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/550/2015 zo dňa 27.4.2017.

20. Ústavný súd okrem iného v uvedenom náleze poukázal na to, že také pochybenie zistil v posudzovanej veci aj ústavný súd. Právny záver okresného súdu, ktorý absolútne aproboval aj Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“), že vedľajší účastníci (žalobcovia) ako právni nástupcovia po „pridelcoch“ (a manželke , rod.) bez akéhokoľvek posudzovania otázky legitímneho očakávania mali splnené všetky podmienky pre vyhovenie žalobe [§ 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku], a preto ich určil za podielových spoluvlastníkov sporných nehnuteľností (býv. parc. č. vo výmere 5 755 m 2), ktoré právni predchodcovia nadobudli jednak na základe výmeru zo 7. apríla 1948, ktorý však nebol intabulovaný (právne odovzdaný), a jednak na základe vydržania k 1. januáru 1961, teda po uplynutí 10-ročnej vydržacej lehoty počítanej od 1. januára 1951, vykazuje znaky výkladu, ktorý je nutné hodnotiť ako protiústavný.

21. Ústavný súd sa aj v tomto prípade v zásade stotožňuje so závermi predchádzajúceho nálezu ústavného súdu (II. ÚS 249/2011), ktorý výnimočne pripustil použitie určovacej žaloby v konkurencii s reštitučnými predpismi, ale dopĺňa, že tento nález nebolo možné interpretovať tak, akoby v tejto veci taxatívne a navždy stanovil výnimky, kedy je možné využitie určovacej žaloby, a pokiaľ určitý prípad pod ne podradiť nemožno, musí byť návrh zamietnutý. Nález obsahuje i všeobecné pasáže, ktoré sa netýkajú len poľnohospodárskych reštitúcií, a vyplýva z neho aj to, že v každom jednotlivom prípade sa môžu vyskytovať okolnosti, ktoré odôvodňujú použitie určovacej žaloby ako jediného možného prostriedku nápravy krívd. Výnimočnosť tohto postupu u žalobcov sa však z odôvodnenia rozsudkov všeobecných súdov nijako nepodáva, preto ich hoci aj vyše 10-ročný procesný postup treba považovať za nepreskúmateľný a arbitrárny, teda v rozpore s citovanými článkami ústavného poriadku.

22. V naznačenom smere sa mali všeobecné súdy po kasačnom náleze predovšetkým zamerať na otázku, či existujú v súdenom prípade konkrétne okolnosti, pre ktoré žalobcovia nemohli reálne využiť jednoduchšie uplatniteľné reštitučné predpisy [v danom prípade zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 229/1991 Zb.)], alebo či im nezostalo nič iné, než sa majetku po svojich rodičoch domáhať určovacou žalobou. Zatiaľ sa javí, že formálne včasnému uplatneniu reštitučného nároku podľa zákona č. 229/1991 Zb. nebránila žiadna objektívna skutočnosť, bola to skôr zrejme iba ich subjektívna okolnosť, ktorou sa však nedá obchádzať reštitučný predpis, ktorý počítal aj s možnosťou riešiť reštitučný nárok v prípade, keď nemožno pozemok vrátiť „in natura“ (pre jeho zastavanosť), preto nemali mať otvorenú cestu na uplatnenie určovacej žaloby; v takomto prípade skutočne mala prevážiť zásada „vigilantibus iura“ nad nedbanlivosťou a laxnosťou žalobcov.

23. Zistené skutočnosti vychádzajúce z dostupných listín týkajúcich sa majetko- právneho osudu predmetnej parcely (predmetných parciel) veľmi neodôvodňujú záver všeobecných súdov o existencii vlastníckeho práva žalobcov, a to buď na základe výmeru zo 7. apríla 1948 ? ktorý však nikdy nebol intabulovaný do pozemkovej knihy, hoci pre derivátny spôsob nadobúdania vlastníckeho práva intabulácia bola potrebná (porov. § 424, § 431 VOZ a zákon č. 90/1947 Zb. o vykonaní knihového poriadku) ? či na základe vydržania, pretože vydržacia doba bola nesporne prerušená uznesením Ľudového súdu Prešov z 22. septembra 1958 čd. 10 89/58, ktorým opätovne predmetnú nehnuteľnosť na základe konfiškácie získal Československý štát, ktorý 13. júla 1960 zriadil na nej právo stavby v prospech hydínarských závodov.

24. V tejto situácii na strane žalobcov bola zjavná absencia legitímneho očakávania, v dôsledku čoho nemohla byť naplnená preventívna funkcia ich žaloby podľa § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, a teda nie je daná ani naliehavosť právneho záujmu na jej podaní.

25. Z uvedeného vyplýva, že už v tejto fáze konania všeobecné súdy pri aplikácii podústavného práva zvolili takú variantu jeho výkladu, v dôsledku ktorého neoprávnene uprednostnili žalobcov pred iným ústavou chráneným účelom sťažovateľov. Tým účelom je ich dôvera v správnosť súdno-správnych rozhodnutí (čl. 1 ods. 1 ústavy), na základe ktorých im vo vzťahu k predmetnému pozemku, hoci by

to bolo aj v rozpore s vtedajšou zákonnou úpravou (ide najmä o tzv. druhú konfiškáciu, ale vzhľadom na predchádzajúce dôvody o ňu ani nemuselo ísť), vzniklo vlastnícke právo vkladom do katastra nehnuteľností dňom 15. mája 1995 v zmysle privatizačných rozhodnutí.

26. Pre účely tohto rozhodnutia však možno v stručnosti parafrázovať kľúčové východiská a závery, ktoré ústavný súd vo vzťahu k predmetnej problematike zatiaľ konzistentne zastáva. Ochrana dobrej viery chrániacej účastníkov súkromnoprávných vzťahov je jedným z kľúčových prejavov princípu dôvery a právnej istoty, odvíjajúceho sa od princípu právneho štátu. Táto ochrana môže vylúčiť ochranu vlastníckeho práva pôvodného vlastníka. Poskytnutie prednosti jednej z obidvoch požiadaviek však musí vyjsť zo starostlivého skúmania individuálnych okolností každého prípadu a ? s ohľadom na zásadu „nemo plus iuris ad alium transfere potest, quam ipse habet“ ? s náležitým a prísnyim hodnotením dobrej viery nadobúdateľa vlastníckeho práva. Je pritom potrebné nájsť praktickú konkordanciu medzi obidvoma protikladne pôsobiacimi princípmi, tak aby zostalo zachované maximum z obidvoch, a ak to možné nie je, potom dať prednosť tomu riešeniu, ktorému svedčí ešte ďalší princíp či všeobecne uznávaná predstava spravodlivosti.

27. Je preto nutné prisvedčiť sťažovateľom (žalovaným v tomto konaní v 1., 3., 4. rade), že napadnutými rozhodnutiami všeobecných súdov došlo k porušeniu ich práv na spravodlivý proces (a v jeho dôsledku i k porušeniu vlastníckeho práva), lebo bol bez ďalšieho (a teda neopodstatnene) uprednostňovaný iba žalobcami prezentovaný záujem na ochrane ich práv. Tento postup tak fakticky predstavuje aplikáciu nesprávnej normy či opomenutie iného pravidla (vyplývajúcich z ústavných princípov), ktoré na danú vec všeobecne tiež dopadali.

28. Prejednávaná vec je skutkovo obdobná a právne identická s vecou, ktorú prejednával Ústavný súd SR v uvedenom náleze I.ÚS 460/2017-73.

29. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorí z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24. júna 2010, sp. zn. 5Obo/52/2010).

30. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, je potrebné rozumieť výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúceho z ust. § 132 O.s.p. (§ 191 ods. 1 CSP), pretože súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov nevyplynuli ani inak v konaní nevyšli najavo, pretože súd opomenul rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli za konania najavo, alebo pretože v hodnotení dôkazov, popr. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov konania, alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti, je logický rozpor alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje ust. § 133 až 135 O.s.p. (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky vo veci 21Cdo 65/2000).

31. Nemožno neuznať žalobcom, že procesy kontrahovania počas doby socializmu boli najmä v súvislosti s podcenením významu pôdy nie ideálne a vznikali aj krivdy. Práve za tým účelom aspoň niektoré z krívd sa zákonodarca rozhodol napraviť, pretože nie všetky krivdy je možné odstrániť (Zákon č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách alebo zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku).

Súdna prax sa ustálila, že iba podľa špeciálnych predpisov bolo možné tieto krivdy napraviť a imanentnou súčasťou reštitučných právnych predpisov bolo uplatnenie práva osôb v prepadnej lehote (porovnaj nález Ústavného súdu SR I. ÚS 460/2017).

V rámci možnosti nápravy krívd podľa všeobecných predpisov popri osobitných (reštitučných, lex specialis) aplikačná prax nebola vždy jednotná. So zreteľom na najnovšiu judikatúru ústavného súdu však možno za ustálenú prax (čl. 2 CSP) považovať s odstupom času názorovú líniu, podľa ktorej možno krivdy z minulosti napraviť len podľa osobitných reštitučných predpisov. Všetky krivdy sa odstrániť ani

nedajú a je logické, že zákonodarca v záujme právnej istoty stanovil reštitučné dôvody, určil reštitučné zákonné pravidlá na definitívne zastabilizovanie dotknutých spoločenských vzťahov z minulosti. Isteže všeobecné predpisy sú stále aktuálne, no nie na nápravu krívd, ale ak sa zistí vada právneho vzťahu takej intenzity, ktorú právo spája s možnosťou reštitúcie, tak v súlade s nepremiľčateľnosťou vlastníckeho práva je vždy možná ochrana vlastníckeho práva. To však nie je predmetný prípad.

32. Odvolací súd vo vzťahu k hodnoteniu dôkazov (§ 132 O.s.p., resp. § 191 ods. 1CSP) poukazuje na to, že hodnotenie dôkazov môže robiť súd, ktorý ich vykonal. Základom hodnotiaceho postupu sudcu by okrem ľudských a odborných skúseností mali byť pravidlá logického myslenia, ktoré tradičná logika formuluje do základných logických zásad. Ide o zásadu totožnosti, ktorá vyžaduje, aby sa v určitej úvahe zachovával rovnaký význam použitých výrazov, zásadu vylúčeného sporu, ktorá vyžaduje, že v tom istom čase a za tých istých podmienok nemôže zároveň platiť nejaké tvrdenie a jeho protiklad, zásadu vylúčenia tretieho, podľa ktorej z dvoch protikladných tvrdení musí byť jedno pravdivé, a zásadu dostatočného dôvodu, ktorá vyžaduje, aby každé pravdivé tvrdenie bolo dostatočne odôvodnené (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6MCdo 1/2010).

33. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 23Co/104/2017-735 zo dňa 25.4.2018, ktorým bol zmenený rozsudok tak, že žaloba bola zamietnutá a zrušené uznesenie a v rozsahu zrušenia vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uvedená právna vec bola právne identická s prejednávanou vecou a bola predmetom prieskumu Ústavného súdu v spomínanom náleze sp. zn. I. ÚS 460/2017. Vzhľadom na tieto okolnosti je zrejmé, že svojvoľným rozhodnutím by bolo, ak by odvolací súd nepretavil do prejednáwanej veci závery, ku ktorým dospel ústavný súd v citovanom náleze.

34. Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a k inému poľnohospodárskemu majetku, na návrh oprávnenej osoby súd rozhodne, že na ňu prechádza vlastnícke právo k nehnuteľnosti vo vlastníctve fyzickej osoby, ktorá ju nadobudla od štátu alebo inej právnickej osoby, ktoré ju získali za okolností uvedených v § 6, a to v prípadoch, keď fyzická osoba nadobudla nehnuteľnosť buď v rozpore s vtedy platnými predpismi, alebo na základe protiprávneho zvýhodnenia nadobúdateľa, ďalej aj osoby blízke tejto fyzickej osobe, pokiaľ na ne prešlo alebo bolo prevedené vlastníctvo alebo osobné užívanie k týmto nehnuteľnostiam. Návrh sa musí uplatniť do 31. decembra 1992, inak právo zaniká.

35. Žalobcom sa počas celého konania nepodarilo preukázať, že si návrhom na súde uplatnili svoje právo do 31.12.1992, a tak im toto právo zaniklo.

36. V takomto prípade prevážila zásada „bdelým patrí právo“ nad nedbanlivosťou a laxnosťou žalobcov. U žalobcov teda zjavne absentuje legitímne očakávanie, v dôsledku čoho nemohla byť naplnená preventívna funkcia ich žaloby podľa § 80 písm. c) O.s.p., a teda nie je daná ani naliehavosť právneho záujmu na jej určení.

37. Za stavu, ak žalobcovia nepreukázali existenciu objektívnych okolností, ktoré im bránili podať žalobu a zároveň neunesli dôkazné bremeno o uplatnení svojho práva v prekluzívnej lehote podľa citovaného ust. § 8 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb., odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (§ 388 CSP).

38. V priebehu konania bolo vydané neodkladné opatrenie uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 28C/241/2005-591 zo dňa 6.8.2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/227/2012-694 zo dňa 19.11.2012.

39. Podľa § 335 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie nariadené po začatí konania vo veci samej súd prvej inštancie aj bez návrhu zruší rozhodnutím, ktorým žalobu odmieta alebo zamietá alebo ktorým konanie vo veci samej zastavuje.

40. Vzhľadom na skutočnosť, že žaloba žalobcov bola zamietnutá, odvolací súd zrušil nariadené neodkladné opatrenie v súlade s citovaným ustanovením CSP ex off.

41. Rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania má svoju oporu v ust. § 396 CSP s poukazom na ust. § 257 CSP. Je evidentné, že balansujúca judikatúra a evolutívnosť právnych názorov nemôže byť na ľarchu neúspešným žalobcom. Podľa názoru odvolacieho súdu táto okolnosť je dôvodom hodným osobitného zreteľa tak, ako to má namysli ust. § 257 CSP. Každé rozhodnutie súdu by malo viesť k spravodlivému usporiadaniu vzťahov medzi stranami sporu. Vzhľadom na vyššie popísané okolnosti prípadu a balansujúcu judikatúru, by nebolo v súlade s princípom spravodlivosti, ak by žalobcovia museli hradiť žalovaným trovy konania, a tomu zodpovedá aj výrok rozsudku o trovách celého konania.

42. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).